



2.2.

Монетарни агрегати

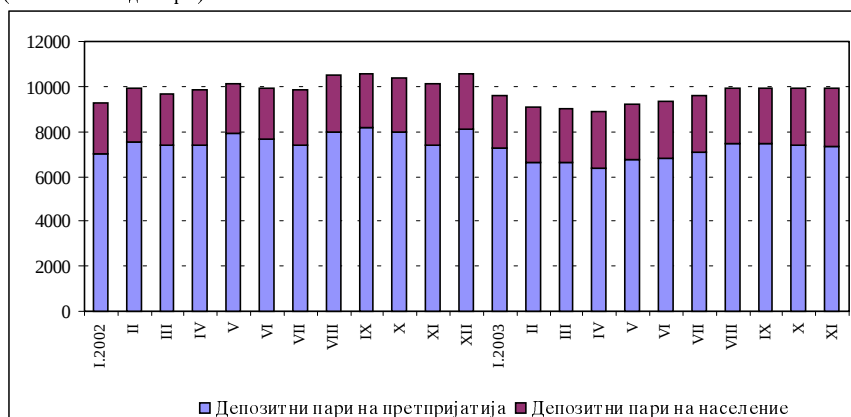
Движењето на монетарните агрегати во ноември 2003 година беше детерминирано од скромниот пораст на побарувачката за готови пари, непроменетото ниво на трансакционите депозити, порастот на денарските депозити и падот на девизните депозити кај банките (предизвикан од намалувањето на девизните депозити на претпријатијата).

*Скромен месечен пораст
на паричната маса М1*

Во ноември 2003 година беа регистрирани дивергентни движења на готовите пари во оптек на месечна и годишна споредбена основа (скромниот месечен пораст од 0,4% и меѓугодишен пад од 5,9%). Истовремено, трансакционите депозити на недржавниот сектор (тековни и жиро сметки) беа непроменети во однос на претходниот месец. Имено, порастот на трансакционите депозити на населението (3,3%) беше неутрализиран со падот на трансакционите депозити на претпријатијата (0,8%). Во споредба со истиот месец од 2002 година, вкупните трансакциони депозити се пониски за 0,9%, согласно пониското ниво на трансакционите депозити на населението (за 4,4%) и трансакционите депозити на претпријатијата (за 0,9%). Притоа, непроменетото ниво на вкупните трансакциони депозити на недржавниот сектор во ноември, при дивергентни движења на нивните компоненти, резултираше со соодветни структурни поместувања на месечна основа. Така, учеството на трансакционите депозити на населението во вкупните трансакциони депозити беше повисоко за 0,7 процентни поени во споредба со претходниот месец и изнесуваше 21,9%, додека учеството на трансакционите депозити на претпријатијата беше пониско за 0,5 процентни поени и изнесуваше 62,8%. Имајќи ги предвид анализираните движења на готовите пари во оптек и трансакционите депозити (депозитните пари), како компоненти на паричната маса М1, овој монетарен агрегат во ноември 2003 година оствари скромниот месечен пораст од 0,2%, додека на годишна основа тој забележа пад од 3,6%.

Графикон 14

Депозитни пари на претпријатијата и населението
(во милиони денари)



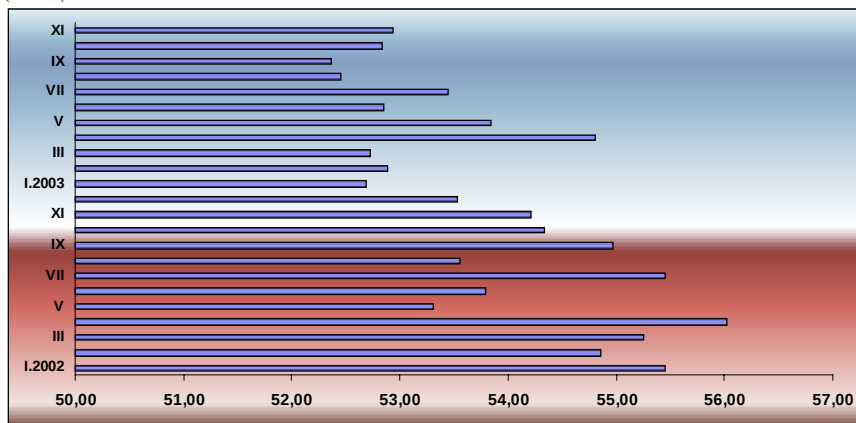
Скромниот месечен пораст на побарувачката за готови пари, во услови на непроменето ниво на трансакционите депозити, услови речиси непроменета структура на паричната маса М1 во однос на претходниот месец, така што и натаму доминираат готовите пари во оптек (52,9%). Споредено на годишна основа, регистрирани се поволни структурни поместувања во насока на намалено учество на



готовите пари во оптек за 1,3 процентни поени. Од аспект на монетарната мултипликација, во ноември 2003 година монетарниот мултипликатор на паричната маса М1 изнесуваше 1,58 (наспроти 1,56 во претходниот месец).

Графикон 15

Учество на готовите пари во оптек во паричната маса М1
(во %)

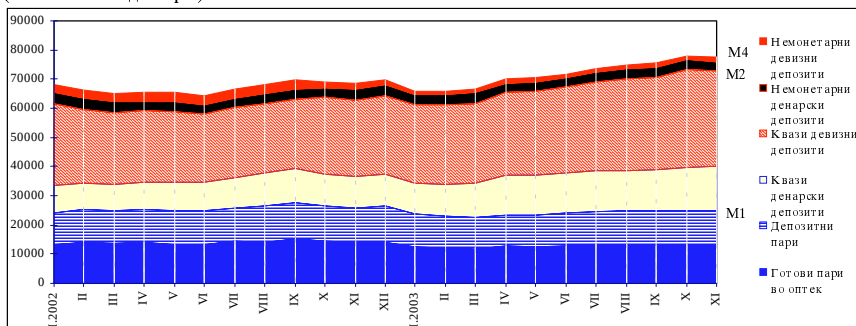


*Умерен месечен пад на
поширокиџе монетарни
агрегати М2 и М4*

Во ноември 2003 година беше прекинат повеќемесечниот континуиран пораст на пошироките монетарни агрегати М2 и М4, така што тие забележаа умерен месечен пад. Така, и покрај порастот на краткорочното штедење во домашна валута (за 1,4%), падот на краткорочното девизно штедење (за 2,4%) детерминираше пониско ниво на паричната маса М2 во однос на претходниот месец за 0,7%. Падот на долгорочните депозити (1,8%), предизвикан од високиот пад на долгорочните девизни депозити, услови месечен пад на монетарниот агрегат М4 од 0,8%. Во услови на намалување на депозитниот потенцијал на банките, при истовремен пад на примарните пари, процесот на монетарна мултипликација во ноември беше речиси непроменет. Така, монетарните мултипликатори на паричната маса М2 и М4 во ноември 2003 година изнесуваа 4,63 и 4,93, соодветно (наспроти 4,61 и 4,91, соодветно, во претходниот месец). Споредено на годишна основа, пошироките монетарни агрегати М2 и М4 се повисоки за 15,6% и 13,0%, соодветно, што во целост се должи на порастот на краткорочното штедење.

Графикон 16

Монетарни агрегати и нивните компоненти
(во милиони денари)

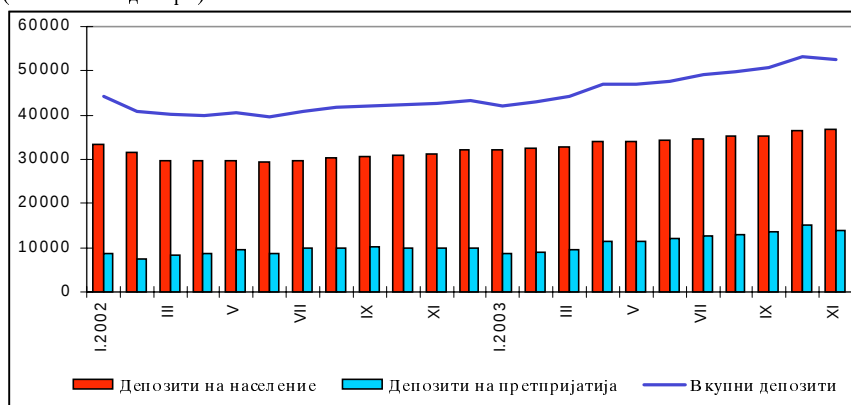




*Вкупните депозити кај
банките пониски за 1,3%
во ноември 2003 година*

По деветмесечен континуиран пораст, во ноември 2003 година, вкупните депозити на недржавниот сектор⁴ забележаа намалување на месечна основа (за 1,3%). Анализирани по рочност, краткорочните депозити забележаа намалување за 1,2%, а долгорочните депозити за 1,8%, при речиси непроменета структура во однос на претходниот месец, со доминантно учество на краткорочните депозити (91,0%). Според валутната структура, месечен пад е регистриран кај девизните депозити (2,6%), додека денарските депозити се повисоки за 1,2%. Следствено, учеството на девизните депозити во вкупните депозити е намалено за 0,9 процентни поени и изнесува 64,4%. Сепак, во споредба со истиот месец од претходната година, вкупниот депозитен потенцијал на банките во ноември 2003 година е значително повисок (за 23,0%).

Графикон 17
Динамика на депозитите
(во милиони денари)



*Порастот на депозитите
на населението
продолжува...*

Вкупните депозити на населението во ноември 2003 година беа повисоки за 0,9% на месечна основа, главно како резултат на порастот на денарските депозити орочени до 3 месеци и депозитите по видување во странска валута. Од аспект на рочната и валутната структура, поинтензивен пораст остварија краткорочните, односно денарските депозити на населението (1,0%, односно 1,8%, соодветно), наспроти порастот на долгорочните, односно девизните депозити. Притоа, континуираното зголемување на депозитите на населението во текот на целата 2003 година, согласно растечката склоност кон штедење, зголемената доверба во банкарскиот систем и зајакнатата свест кај населението за каматниот принос, резултираше со остварување на висока меѓугодишната стапка на пораст на вкупните депозити на населението од 17,8% во ноември 2003 година.

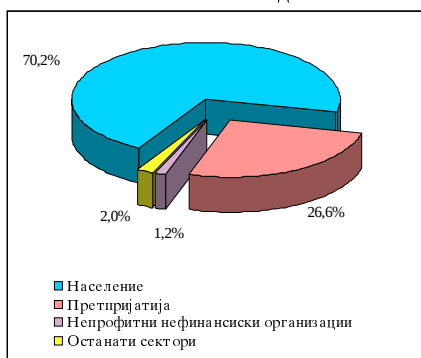
*...додека депозитите на
претпријатијата
забележаа намалување*

Вкупните депозити на претпријатијата во ноември 2003 година беа пониски во однос на претходниот месец за 6,8%, што главно се должи на намалувањето на краткорочните, односно девизните депозити на претпријатијата. Имено, во ноември е регистрирано поизразено намалување на тековните сметки на претпријатијата во странска валута и на девизните депозити орочени до еден месец (што се должи на еднократно повлекување на средства од страна на еден комитент во една банка). Меѓутоа, и покрај намалувањето на месечна основа, вкупните депозити на претпријатијата и натаму бележат висок меѓугодишен пораст (40,6%).

⁴Вкупните депозити на недржавниот сектор опфаќаат краткорочни и долгорочни (денарски и девизни) депозити на економските субјекти (без депозитните пари).



Графикон 18
Структура на депозитите по сектори
30.11.2003 година



30.11.2002 година

